

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **V. Q. T.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika

zastoupen Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem sídlem 702 00 Ostrava,
Stodolní 7

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2024 č. j. OAM-358/ZA-ZA11-HA15-2024, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, §

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).

2. Žalobce namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí rozsáhle popisuje jednotlivá ustanovení zákona o azylu, konstatuje, že jako žadatel nesplňuje podmínky toho, kterého ustanovení o udělení mezinárodní ochrany formou azylu příp. doplňkové ochrany, aniž by uvedl, o jaké konkrétní zjištění svůj závěr opírá. Pouze rekapituluje skutková zjištění, tak jak vyplývají z pohovoru, který s ním byl proveden. Žalovaný neprovedl jakékoli bližší odůvodnění svých závěrů, úvahy, kterými se řídil při hodnocení jeho individuálního případu, čímž postupoval v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Své závěry založil na obecných zjištěních, přičemž v případě pochybností jeho individuální situaci bagatelizoval nebo ignoroval, což je v rozporu s § 3 správního řádu. Nezabýval se podrobně jím tvrzenými skutečnostmi.
3. Uvedl-li, že v zemi původu neměl potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami a nebyl trestně stíhán, nehrozí mu mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení a neměl problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení, pak to bylo právě v reakci na ryze obecné a sugestivní otázky správního orgánu. Skutečnost, že před odchodem z vlasti nebyl v zemi původu z objektivních příčin předpokládaných zákonem, pronásledován, tj. pro politickou aktivitu, rasové, náboženské, národnostní důvody apod., samo o sobě nemůže odůvodnit závěr o neexistenci azylově relevantních důvodů.
4. Jeho individuální situaci se správní orgán nezabýval ani z pohledu udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. V rozhodnutí citované zprávy o stavu dodržování lidských práv a bezpečnostní situaci svědčí o tom, že v zemi původu nejsou dodržována lidská práva, práva jednotlivce, režim zasahuje do nezávislosti soudů. Správnímu orgánu podrobně vylíčil skutečnosti týkající se jeho obav z věřitelů v zemi původu. Jeho dluh stále trvá, dosud má nesplaceno téměř 40 000 dolarů. Správnímu orgánu rovněž zdůrazňoval, že má dluh i u banky. V případě, že by tento dluh nesplácel, byl by jeho život i rodinných příslušníků ve vážném ohrožení. Současně hrozí reálná obava, že z důvodu nezaplacení dluhu bude trestně stíhán. Státní orgány poskytují ochranu pouze ve veřejném zájmu, avšak vůči případům mezi jednotlivci není v zemi původu řádná ochrana řešena. V rámci pohovoru rovněž zdůraznil, že v zemi původu není žádná možnost, jak řešit jeho situaci ohledně dluhů, pokud by se tam vrátil. Právě nulové ekonomické zázemí mu neumožňuje umořit dluh vůči věřiteli tak, aby neohrozil život svůj a rodiny. Je sice pravdou, že vysoké úrokové sazby ze strany jeho věřitele jsou předmětem lichvy, která je v zemi původu považována za trestný čin a lze se obrátit na policii, nicméně státní orgány postupují při stíhání těchto pachatelů nesystematicky a neefektivně a tamější mafie provozuje takové praktiky, které dlužníkům zcela znemožňují se vůbec v zemi původu ochrany ze strany státních orgánů domáhat.
5. Závěr správního orgánu, že ve vlasti nebyl, a ani nemůže být pronásledován, a nehrozí mu ani žádná újma a hrozba nelidského či ponižujícího zacházení a že tedy nesplňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany považuje za absurdní. Rozhodnutí správního orgánu je v rozporu se skutečným stavem věci a provedeným dokazováním. Správní orgán podklady využil zcela nedostatečně nebo jen ve prospěch svého zamyšleného záměru jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnout. Správní orgán nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Správní orgán jeho žádosti nevyhověl s odkazem na ryze ekonomické

důvody, s čímž nesouhlasí. Zopakoval, že správnímu orgánu podrobně vylíčil okolnosti jeho odchodu z vlasti, vzniku dluhů u soukromé osoby a bankovního ústavu. Zdůraznil, že nemá v úmyslu na území ČR setrvat a legalizovat zde svůj pobyt, jak to nesprávně pochopil správní orgán. Naopak má snahu co nejdříve uhradit dluh v zemi původu, vyvázat se z praktik tamější mafie a vrátit se zpět k rodině. Pobyt v ČR tedy vnímá jako jedinou možnost, jak se vyhnout újmě v zemi původu.

6. Žalobce dále namítal, že správní orgán nedostatečně posoudil jeho žádost ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu uvedl, že primárním důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je důvodná obava z pronásledování, které ve Vietnamu může vyústit v bezprostřední ohrožení jeho zdraví a života, stejně tak i jeho rodiny. Setrváním na území ČR chce zabránit tomu, aby jeho rodina, zejména děti a jejich matka, byly podrobeny násilným praktikám vymahačů pohledávek. Správní orgán hrozbu z věřitelů bagatelizuje, přitom ze zpráv o zemi původu je známo, že lichváři jsou členy organizovaných zločineckých skupin, které mají vazby na veřejnoprávní orgány a bezpečnostní sbory. Z toho důvodu je vyloučeno, aby mu byla v případě návratu poskytnuta adekvátní ochrana před násilnými praktikami věřitelů ze strany veřejnoprávních orgánů. Nemůže souhlasit se závěrem správního orgánu, že v jeho vlasti existuje funkční systém ochrany dlužníků před lichváři. Po návratu do vlasti by byl vystaven chudobě, odkázán na život bez domova a s ohledem na psychický tlak, který prožívá, nemá důvod o svůj život ve Vietnamu dále bojovat, přitom při umožnění jeho setrvání v ČR prostřednictvím mezinárodní ochrany bude hrozba ve vlasti odvrácena.
7. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Zcela odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož stěžejní skutková zjištění a závěry citoval, stejně tak odkázal i na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.
8. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. zákona č. 150/2002 Sb., v platném znění, rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu ve stanovené lhůtě nesdělil.
9. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 7. 3. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti a v rámci údajů a k pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že z Vietnamu vycestoval na začátku roku 2020 letecky do Rumunska na základě pracovního víza. Vízum bylo platné asi 2 roky. Z Rumunska odcestoval v únoru 2022 a vydal se na Ukrajinu, tam přicestoval 5. 2. 2022 a pobýval tam do ledna roku 2024. Z Ukrajiny pak odcestoval a na počátku ledna 2024 přijel do České republiky. Cestovní doklad nemá, všechny doklady ztratil na Ukrajině. Ve vlasti nikdy nebyl trestně stíhán ani odsouzen. O mezinárodní ochranu v ČR žádá z důvodu vysokého dluhu ve Vietnamu. Dluží asi 40 000 dolarů, a to jednak soukromé osobě a také bance. Na Ukrajině pracoval jako pomocník v restauraci, pobýval tam nelegálně. V České republice nemá žádné příbuzné ani známé, rodina žije ve Vietnamu. Manželka pracuje jako rolnice, děti studují. Pokud by se do Vietnamu vrátil, měl by kvůli dluhům u banky a fyzických osob problém. Pokud by jej nahlásili na policii, může být stíhán. Větším problémem jsou fyzické osoby. Má z nich strach, mohou jej ohrožovat na zdraví a životě. Donutily by jej prodat

dům, z rodiny by stali bezdomovci. V České republice chce zůstat co nejdéle, aby mohl vydělat nějaké peníze. V budoucnu se do Vietnamu vrátí, nechce zde pobývat celý život. V podrobnostech soud dále odkazuje na zjištění z pohovoru s žalobcem, jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť korespondují s obsahem spisu a jsou správná.

10. Součástí správního spisu jsou rovněž informace shromážděné žalovaným ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Při posuzování žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2023 a z Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP, ze dne 1. 2. 2024, půjčky, úvěry a lichva.
11. Ze správního spisu se dále podává, že v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla dne 5. 4. 2024 žalobci, resp. jeho zástupci dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí seznámit se s uvedenými informacemi, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či uvést jakékoli nové skutečnosti nebo informace. Zástupce žalobce této možnosti nevyužil, o čemž správní orgán vyhotovil úřední záznam dne 5. 3. 2024, který je součástí správního spisu.
12. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde chce zůstat a pracovat, dokud nesplatí své dluhy a poté se hodlá vrátit do vlasti. Návrat do Vietnamu odmítá kvůli obavám z jednání z věřitelů.
13. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí, podklady pro vydání rozhodnutí hodnotil v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
14. Tvrdil-li žalobce, že se důvodně obává vycestování do své vlasti, neboť má dluh u lichvářů a banky, pak se nejedná o azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani o azylově relevantní důvod dle § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle setrvalé a rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto irelevantnost vyjádřil Nejvyšší správní soud (např. v rozhodnutích č. j. 4 Azs 23/2003-65, č. j. 3 Azs 20/2003-43). Potíže se soukromými osobami ve státě původu spočívající například ve vyhrožování či vydírání, nelze bez dalšího považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani je nelze považovat za důvody pro udělení doplňkové ochrany. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 440/2004-53). Kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za

poskytnutou, mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy a žadatel má k této ochraně přístup (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 48/2008-57). Z Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV-LPTP, ze dne 1. 2. 2024, Půjčky, úvěry a lichva, vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „úvěry na černo“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše, se jedná o trestní čin lichvy a dlužník se může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení, tj. soud, státní prokuraturu, ale zejména na policii. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z citované informace také plyne, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Skutečnost, že žalobce možnost ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že tím, že tak dosud žalobce neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Žalobce tedy nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby.

15. Situace žalobce tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vylíčil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, a ani neodůvodňuje udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nedosahuje hrozby vážné újmy, která je v tomto ustanovení vyžadována. Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 7/2004-37). Soud se zcela ztotožňuje s právními názory žalovaného, a proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K tomu soud poznamenává, že judikatura se ustálila v názoru, že smyslem soudního přezkumu správních rozhodnutí není stále opakovat již jednou vyřčené, proto připouští možnost odkazovat na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí v případech shody mezi názorem soudu a správního orgánu (viz např. rozsudky NSS č. j. 4 As 11/2006-86, č. j. 2 Afs 37/2012-47, č. j. 8 Afs 75/2005-130).
16. Co se týče podmínek udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, pak ten lze udělit jen v případě hodném zvláštního zřetele. Soud v daných souvislostech odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.3.2004 č. j. 2 Azs 8/2004-55. Nejvyšší správní soud uvedl, že smysl humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné i v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování

humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit např. udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným, konec citace. V rozsudku č. j. 4 Azs 161/2005-83 Nejvyšší správní soud k podmínkám udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu uvedl, že udělení azylu z humanitárních důvodů není subjektivním právem žadatele. Rozhodnutí o udělení je určeno volnou úvahou správního orgánu; i ona sice podléhá přezkoumání ve správním soudnictví, jestliže však správní orgán vzal v úvahu všechny skutkové okolnosti případu a zdůvodnil, jak je hodnotil, pak za situace, kdy tento postup byl bezchybný, není důvod takové rozhodnutí při soudním přezkoumání zrušit. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný v rámci svého správního uvážení při rozhodování o udělení humanitárního azylu zohlednil skutečnosti žalobcem uváděné včetně jeho osobních, sociálních a rodinných poměrů, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný k udělení azylu z humanitárních důvodů, který je udělován ve zcela výjimečných případech. S tímto hodnocením se krajský soud ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný hodnotil v mezích svého správního uvážení, žalovaný měl dostatek podkladů včetně informací od samotného žalobce pro případné rozhodnutí o důvodnosti postupu ve smyslu § 14 o azylu. S těmito podklady se v rámci svých úvah náležitě vypořádal.

17. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, soud žalobu proto jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.07.2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

